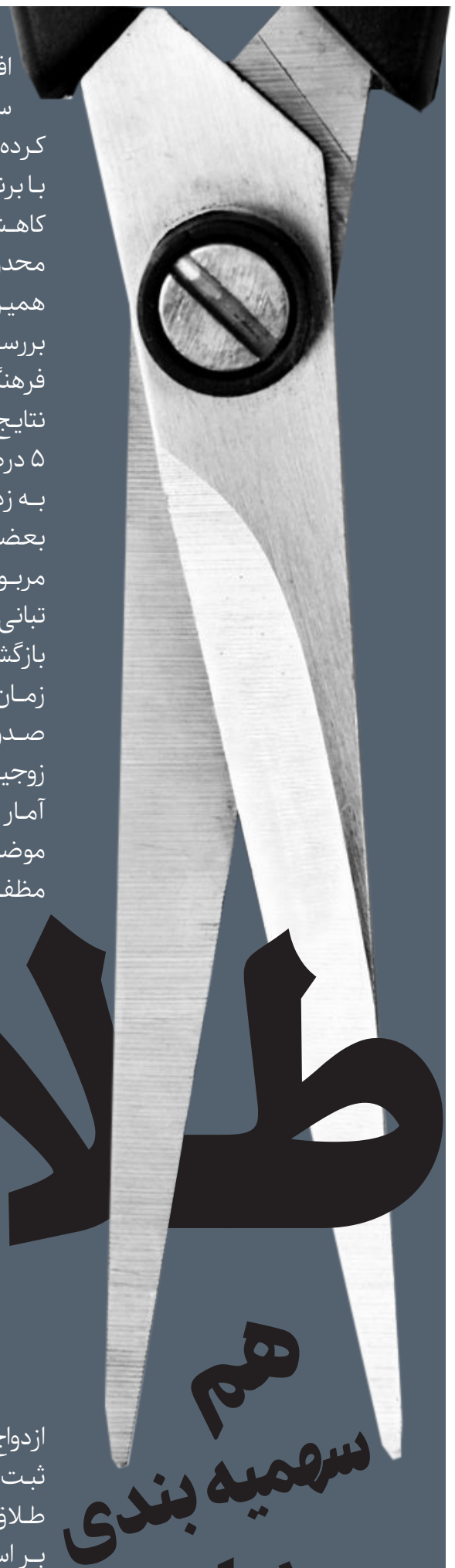

طلاق هم سهمیه‌بندی شد

عصر جامعه
پرستو رفیعی
خبرنگار

ایران در حال پیوستن به ۱۰ کشوری است که شاخص طلاق بالایی دارند، این درحالی است که در دو دهه گذشته جزو کشورهایی محسوب می‌شد که آمار طلاق پایینی داشتند. این را نتایج پیمایش ملی خانواده که در سال ۱۳۹۶ از سوی جهاد دانشگاهی انجام شد، نشان می‌دهد. روند افزایشی تعداد طلاق طی ۱۵ سال گذشته شرایطی را فراهم کرده که سیاستگذاران تلاش کنند با برنامه‌ریزی مناسب در راستای کاهش آن گام بردارند. ایجاد محدودیت در ثبت طلاق، یکی از همین راهکارها است که به‌دنبال بررسی‌های شورای انقلاب فرهنگی صورت گرفته است.

نتایج این بررسی‌ها نشان می‌داد ۵ درصد از عوامل افزایش طلاق به زد و بندهای برخی دلالان با بعضی از دفاتر ازدواج و طلاق مربوط می‌شود. زد و بندها و تبانی‌هایی که امکان سازش و بازگشت به زندگی را در مدت زمان مشخص شده بعد از صدور حکم طلاق توافقی از زوجین می‌گرفت و به افزایش آمار طلاق منجر می‌شد. همین موضوع باعث شد تا به‌گفته علی مظفری رئیس کانون سردفتران ازدواج و طلاق، اعمال محدودیت ثبت طلاق از روز گذشته در دفاتر طلاق سراسر کشور اجرایی شود.

بر اساس این بخشنامه در هر شهر میانگین ثبت طلاق در سال گذشته به نسبت دفاتر طلاق همان شهر به اضافه ۲۰ درصد، سقف تعداد طلاق‌هایی است که دفاتر ازدواج و طلاق آن شهر می‌توانند به ثبت برسانند. در این شرایط با قفل شدن خودکار سامانه، امکان ثبت بیش از عدد یاد شده برای دفاتر وجود ندارد و به این ترتیب راه برای دلالان بسته خواهد شد.

■ نگرش منفی نسبت به طلاق در حال کاهش است

در شرایطی که نتایج پیمایش‌های انجام شده از تغییر نگرش جامعه و مثبت‌تر شدن دیدگاه‌ها نسبت به‌طلاق در جامعه بخصوص در میان افراد تحصیلکرده و دارای درآمد بیشتر، ساکنان مراکز شهری و همچنین زنان خبر می‌دهد، گروهی نیز بر این باورند برای زوجی که برای طلاق و جدایی راهی مراجع قضایی می‌شوند جلسات صلح وسازش یا تعیین زمان مشخص بی‌معناست. آمارها و مستندات اما روایتی دیگر دارند. ۲۴,۵ درصد از درخواست‌ها برای طلاق توافقی در سال ۹۸ به سازش و بازگشت به زندگی منجر شده‌اند.

دکتر بهزاد وحیدنیا، معاون مشاوره و امور روانشناختی سازمان بهزیستی کشور در این باره به «ایران» می‌گوید: سازمان بهزیستی در قالب سامانه تصمیم با قوه قضائیه تعاملاتی دارد تا بتواند بخشی از نیازهای جامعه در اختلافات زناشویی و بخصوص درخواست طلاق را پشتیبانی کند.

وی می‌افزاید: از ابتدای سال ۹۸ تاکنون ۱۹۲۶۰۰ مورد پس از ثبت درخواست طلاق توافقی از سوی قوه قضائیه برای دریافت خدمات مددکاری و مشاوره روانشناختی به بهزیستی ارجاع شده‌اند که خوشبختانه ۲۴,۵ درصد آنها با دریافت مداخلات روانشناختی به زندگی زناشویی بازگشته‌اند.

معاون مشاوره و امور روانشناختی بهزیستی با تأکید بر اینکه بازدارندگی از طلاق راه حل مناسبی برای سازش نیست تأکید می‌کند: معمولاً فاصله زمانی، مشکلات را از بین نمی‌برد اما می‌تواند آنها را کمرنگ کند. قوه قضائیه با ایجاد این فرصت برای زوجین، مانع تصمیم‌گیری آنها در زمان تجربه استرس‌ها می‌شود. عدم تصمیم گیری‌های مهم در زمان تجربه استرس و هیجان‌های شدید و دریافت خدمات مشاوره و روانشناختی می‌تواند شرایط بازگشت به زندگی سازنده مشترک را فراهم کند. از این رو حذف این فرصت از سوی برخی افراد شیاد می‌تواند پیامدهای ناخوشایندی داشته باشد.

ردیف	استان	سقف ثبت طلاق
۱	اردبیل	۱۹۲
۲	اصفهان	۱۶۴
۳	البرز	۲۳۰
۴	ایلام	۱۹۱
۵	آذربایجان شرقی	۱۶۰
۶	آذربایجان غربی	۱۷۳
۷	بوشهر	۱۷۲
۸	تهران	۱۸۲
۹	چهار محال و بختیاری	۹۸
۱۰	خراسان جنوبی	۱۸۰
۱۱	خراسان رضوی	۲۷۳
۱۲	خراسان شمالی	۲۱۵
۱۳	خوزستان	۲۵۳
۱۴	زنجان	۱۴۹
۱۵	سمنان	۲۱۱
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۱۱
۱۷	فارس	۱۹۹
۱۸	قزوین	۱۶۲
۱۹	قم	۱۸۶
۲۰	کردستان	۱۵۸
۲۱	کرمان	۲۷۸
۲۲	کرمانشاه	۳۱۵
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۹۵
۲۴	گلستان	۲۰۳
۲۵	گیلان	۱۷۸
۲۶	لرستان	۱۹۴
۲۷	مازندران	۲۵۶
۲۸	مرکزی	۲۴۵
۲۹	هرمزگان	۳۲۹
۳۰	همدان	۱۷۹
۳۱	یزد	۱۳۸

وی در ادامه می‌گوید: هرچند در مورد طلاق توافقی ایجاد تعامل و توافق کمی سخت‌تر از سایر طلاق هاست اما خوشبختانه در این مورد عملکرد مثبتی داشته‌ایم.

دکتر وحیدنیا با اشاره به استان‌هایی که بالاترین درصد سازش را به خود اختصاص داده‌اند اظهار می‌دارد: در ۹ ماهه نخست سال جاری استان اصفهان با ۱۷,۴۵ درصد رتبه نخست در کسب سازش را به خود اختصاص داده است. پس از آن استان خراسان رضوی با ۱۳,۶۸ درصد، استان موفق دوم در این زمینه به شمار می‌آید. تهران نیز پس از این دو استان و البته با اختلافی چشمگیر با ۹,۴ درصد توانسته سومین استان موفق در فرآیند ختم پرونده‌های طلاق به سازش باشد.

به‌گفته معاون مشاوره و امور روانشناختی بهزیستی در فرآیند طلاق توافقی هنگامی که زوجین به دادسرا مراجعه می‌کنند برای استفاده از خدمات مددکاری روانشناختی و مشاوره به بهزیستی ارجاع داده می‌شوند. واحدهای غربالگری بهزیستی در اقدامات و بررسی‌های اولیه شرایط حاد و آسیب زا را که در آنها امکان آسیب به فرد یا دیگری وجود دارد برای رسیدگی فوری به دادسرا باز می‌گردانند. البته در شرایط کنونی این موارد به ندرت اتفاق می‌افتد. پس از آن غالب پرونده‌ها به مراکز مشاوره روانشناختی ارجاع داده می‌شود تا بنا به نیاز و شرایط زوجین از ۳ تا ۵ جلسه مشاوره استفاده کنند. البته بسته به شرایط زوجین گاهی نیاز به جلسات بیشتری برای مداخلات احساس می‌شود که این امکان برای آنها فراهم خواهد شد.